

Ministerul Justiției

Asociația pentru Apărarea
Drepturilor Omului în România-
Comitetul Helsinki

Administrația Națională a Penitenciarelor

Nr. 70 473 din 15.01.2019

Nr.77 din 18.12.2018

PROTOCOL

de cooperare în domeniul protecției și promovării drepturilor omului

Preambul

Conștientizând nevoia continuă a respectării și garantării drepturilor persoanelor private de libertate, aflate în unitățile de detenție din subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor,

Valorizând principiul transparenței și obiectivității, ce caracterizează activitatea ambelor părți,

Având în vedere prevederile art. 57 alin. (2) și (3) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 4 alin. (4), art. 17, art. 123 și art. 289 din Regulamentul de aplicare a Legii nr. 254/2013, aprobat prin H.G. nr. 157/2016, O.U.G. nr. 3/2014 pentru luarea unor măsuri de implementare necesare aplicării Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru implementarea altor acte normative,

Văzând dispozițiile Convenției Europene a Drepturilor Omului, semnată la 4 noiembrie 1950 și ratificată de România prin Legea nr. 30/1994,

Ținând seama de Declarația Universală a Drepturilor Omului din 10 decembrie 1948, adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, Declarația ONU privind dreptul și responsabilitatea persoanelor, grupurilor și organelor societății de a promova și proteja drepturile și libertățile universale recunoscute, adoptată prin Rezoluția A/53/144 din 1998 a Adunării Generale ONU, Rezoluția adoptată de Consiliul pentru Drepturile Omului 22/6/2013 privind protecția apărătorilor drepturilor omului,

În conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 756/2016 pentru

organizarea, funcționarea și atribuțiile Administrației Naționale a Penitenciarelor și ale Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată prin Legea nr. 246/2005, cu modificările ulterioare,

Noi, **părțile:**

Administrația Națională a Penitenciarelor, cu sediul în municipiul București, str. Maria Ghiculeasa, nr. 47, sector 2, reprezentată prin domnul comisar șef de penitenciare Marian DOBRICĂ, în calitate de director general,

și

Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România –Comitetul Helsinki (APADOR-CH), cu sediul în București, str. Nicolae Tonitza, nr. 8A, sector 3, înregistrată în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor, din cadrul Judecătăriei Sector 3, reprezentată prin doamna Ecaterina Georgiana Gheorghe, în calitate de director,

Am încheiat prezentul protocol:

CAPITOLUL I – Obiectul protocolului

Art. 1

(1) Prezentul protocol are ca obiect realizarea unor activități de cooperare între Administrația Națională a Penitenciarelor și **Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România –Comitetul Helsinki (APADOR-CH)** în domeniul protecției și promovării drepturilor persoanelor aflate în executarea unei pedepse/ măsuri privative de libertate în unitățile din sistemul penitenciar, efectuării unor vizite în cadrul spațiilor de deținere și îmbunătățirea condițiilor generale de detenție/internare.

(2) Vizitele prevăzute la alin. (1) se vor desfășura în condițiile reglementărilor legale în vigoare și ale prezentului protocol.

Art. 2

În perioada derulării protocolului părțile pot iniția acțiuni pentru:

- a) atragerea de fonduri, donații și sponsorizări destinate îmbunătățirii condițiilor generale de detenție/internare și informarea persoanelor private de libertate cu privire la noțiunile specifice și procedurile judiciare din domeniul drepturilor omului;
- b) organizarea de cursuri specifice în domeniul drepturilor omului la care va participa personalul din cadrul Administrației Naționale a Penitenciarelor și a unităților subordonate;
- c) schimbul de materiale de informare referitoare la apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale ale acestora;
- d) informarea persoanelor private de libertate cu privire la activitatea **Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România –Comitetul Helsinki (APADOR-CH)** desfășurată în baza prezentului protocol, pentru a facilita astfel sesizarea reprezentanților acestei organizații în legătura cu eventuale fapte ce pot constitui forme de încălcare a drepturilor omului.

Art. 3

În vederea realizării scopului prezentului protocol părțile vor efectua, în condițiile legii, un schimb de date și de informații privind activitatea specifică a acestora pe linia respectării drepturilor omului și libertăților fundamentale.

Art. 4

Pe tot parcursul colaborării, **Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România –Comitetul Helsinki (APADOR-CH)** se obligă să respecte legislația în vigoare cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal.

CAPITOLUL II – Drepturile și obligațiile părților

Art. 5

Pentru îndeplinirea obiectivelor prezentului protocol, Administrația Națională a Penitenciarelor, prin unitățile sale subordonate, va întreprinde următoarele:

- a) va permite reprezentanților **Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România –Comitetul Helsinki (APADOR-CH)** efectuarea vizitelor în unități în conformitate cu prevederile legale în vigoare, pe baza tabelului nominal, întocmit conform Anexei nr. 1, care este parte integrantă a prezentului protocol, tabel ce va fi înaintat spre aprobare Administrației Naționale a Penitenciarelor; în cazul în care vizitele vor fi efectuate de persoanele prevăzute în Anexa nr. 1 nu mai este necesară obținerea unei alte aprobări, singura cerință fiind aceea de a informa în prealabil unitatea cu privire la vizita propriu-zisă.
- b) va pune la dispoziția **Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România –Comitetul Helsinki (APADOR-CH)**, la solicitarea scrisă a acesteia și cu respectarea prevederilor legale, date și informații necesare desfășurării în bune condiții a vizitelor;
- c) va desemna persoanele responsabile cu punerea în aplicare a prevederilor prezentului protocol în părțile ce le privesc și va acorda sprijinul și îndrumarea solicitate de reprezentanții **Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România –Comitetul Helsinki (APADOR-CH)**.

Art. 6

Pentru îndeplinirea obiectivelor prezentului protocol, **Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România –Comitetul Helsinki (APADOR-CH)** va întreprinde următoarele:

- a) va utiliza datele și informațiile obținute cu bună credință și corectitudine;
- b) va asigura cunoașterea de către reprezentanții săi a regulilor și a obligațiilor specifice și respectarea acestora în perioada vizitelor în unitățile sistemului penitenciar;
- c) în cazul propunerii de modificare a Anexei nr. 1, va întocmi și înainta spre aprobare Administrației Naționale a Penitenciarelor, cu minimum 5 zile calendaristice anterior datei preconizate pentru efectuarea vizitei, tabelul nominal actualizat cu reprezentanții asociației ce urmează a fi autorizați să efectueze vizite în penitenciare, conform formatului din Anexa nr. 1; în cazuri temeinic justificate, care implică eventuale situații de încălcare gravă a drepturilor omului (deces, agresiuni între deținuți soldate cu

vătămări corporale grave, folosirea abuzivă a mijloacelor de imobilizare) sau, după caz, situații cu influențe negative asupra integrității fizice și sănătății persoanelor custodiate (refuz de hrană prelungit), care impun efectuarea cu celeritate a vizitei ONG, conducerea Administrației Naționale a Penitenciarelor poate aproba solicitările transmise într-un termen mai scurt;

d) va informa Administrația Națională a Penitenciarelor cu privire la concluziile preliminare rezultate din efectuarea vizitei, față de care aceasta va transmite poziția instituțională, în termen de 15 zile, ca parte a colaborării, în sprijinul apărării drepturilor omului;

e) va definitiva raportul final al vizitei, după luarea la cunoștință a poziției instituționale, transmise anterior, conform prevederilor de la lit. d), raportul final urmând a fi înaintat Administrației Naționale a Penitenciarelor într-un termen rezonabil.

CAPITOLUL III – Modalitatea de desfășurare a vizitelor

Art. 7

Vizitele vor fi efectuate de unul sau mai mulți reprezentanți ai **Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România –Comitetul Helsinki (APADOR-CH)**, pe baza Anexei nr. 1, sau, după caz, a modificărilor acesteia și a actului de identitate valabil (cartea de identitate / buletinul de identitate sau pașaport).

Art. 8

(1) Reprezentanții **Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România –Comitetul Helsinki (APADOR-CH)** se vor prezenta la conducerea fiecărei unități programate pentru a fi vizitate, în vederea desemnării lucrătorilor de penitenciar care vor însoți delegatul/delegații asociației;

(2) Datele referitoare la organizarea vizitei vor fi stabilite de comun acord cu reprezentanții locului de deținere (durata, spații avute la dispoziție etc.);

(3) Pentru realizarea scopului executării pedepsei și a măsurilor, precum și pentru asigurarea securității spațiilor de detenție/internare, reprezentanții **Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România –Comitetul Helsinki (APADOR-CH)** nu au acces în unități cu aparatură de înregistrare audio/video, telefoane mobile sau orice bunuri / obiecte / valori a căror introducere sau utilizare este interzisă.

Art. 9

(1) Actele de identitate ale persoanelor care au acces în locul de deținere, rămân în postul de control pe durata vizitei, primind în schimb un ecuson;

(2) Accesul în locurile de deținere/internare se face cu respectarea strictă a dispozițiilor legale în materie;

(3) Bunurile și obiectele interzise și nedeclarate, descoperite cu prilejul controlului asupra persoanelor vizitatoare, se ridică și se conservă, întocmindu-se un proces-verbal în acest sens, fiind anunțate de îndată organele de cercetare penală, în cazul în care faptele prezintă caracter infracțional. În această situație, persoanei asupra căreia au fost descoperite bunurile sau obiectele interzise i se va interzice accesul în toate unitățile din sistemul administrației penitenciare, pe toată durata de valabilitate a protocolului.

(4) Pe durata șederii în locul de deținere, aceste persoane au obligația să respecte regulile de ordine interioară stabilite de către administrație și să poarte la vedere ecusonul de acces, fiind însoțite de personalul unității, desemnat de directorul locului de deținere;

(5) Sectoarele cu risc epidemiologic crescut pot face obiectul vizitelor, cu respectarea legislației specifice și a normelor epidemiologice;

(6) Desfășurarea vizitelor de către reprezentanții **Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România –Comitetul Helsinki (APADOR-CH)** se va efectua fără a afecta programul locului de deținere și cu respectarea aspectelor de ordin operativ, stabilite de directorul locului de deținere;

(7) La finalul vizitei, membrii **Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România –Comitetul Helsinki (APADOR-CH)** prezintă succint, directorului locului de deținere, aspectele concluzive ca urmare a vizitei;

(8) Nu este permis, pe durata de valabilitate a protocolului, accesul membrilor **Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România –Comitetul Helsinki (APADOR-CH)** care:

- au introdus sau au încercat să introducă în locurile de deținere obiecte interzise, conform prevederilor legale în vigoare;
- se află în relație de soț/soție, concubin/concubină și rude de gradul I și II cu deținuții încarcerați/persoane internate în locul de deținere;
- beneficiază de vizite acordate persoanelor custodiate, aflate în locul de detenție monitorizat, în cuantum lunar, în baza drepturilor stabilite în temeiul art. 68 alin. (3) din Legea nr. 254/2013, cu modificările și completările ulterioare;
- sunt liberați, aflați în termenul de încercare.

Art. 10

(1) Pe timpul vizitei reprezentanții **Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului în România –Comitetul Helsinki (APADOR-CH)** vor avea posibilitatea de a purta discuții cu persoanele private de libertate, sub supravegherea vizuală a personalului desemnat, în vederea respectării măsurilor necesare de pază și securitate;

(2) Audierea individuală a persoanelor private de libertate se va realiza cu acordul scris al acestora.

Art. 11

Accesul la dosarul individual, la orice informație de interes public și prelucrarea datelor cu caracter personal se va face cu respectarea strictă a dispozițiilor *Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal*, cu modificările și completările ulterioare, ale *Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal*, aprobat prin *H.G. nr. 157/2016*, cu modificările și completările ulterioare, *Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului*, *Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor)*, *Legea nr. 46/2003 – Legea drepturilor pacientului*, cu modificările și completările ulterioare și *Legea nr. 190/2018*

din 18 iulie 2018 privind măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

CAPITOLUL IV – Durată

Art. 12

(1) Prezentul protocol este valabil 6 luni și intră în vigoare la data semnării de către părți. De comun acord, părțile vor realiza analize periodice și vor stipula modificări cu privire la durata sau obiectul protocolului prin act adițional, dacă este necesar.

(2) Oricare dintre părțile semnatare poate notifica celeilalte părți denunțarea protocolului cu 30 zile înainte.

(3) Comunicarea dintre părți se va face în formă scrisă.

CAPITOLUL V – Răspunderea părților

Art. 13

Răspunderea pentru îndeplinirea obligațiilor ce decurg din prezentul protocol, cu efect negativ asupra colaborării, revine părților, așa cum s-au obligat fiecare dintre acestea, prin prezentul protocol.

CAPITOLUL VI – Soluționarea litigiilor

Art. 14

(1) Neînțelegerile dintre părți cu privire la interpretarea sau aplicarea prevederilor protocolului vor fi soluționate pe cale amiabilă;

(2) Dacă litigiile nu se rezolvă pe cale amiabilă, fiecare dintre părți poate solicita soluționarea lor de instanța de judecată.

Încheiat în două exemplare originale, câte unul pentru fiecare parte.

Comisar șef de penitenciare Marian DOBRICĂ
Director general
Administrația Națională a Penitenciarelor

APADOR-CH
prin Director
Ecaterina Georgiana Gheorghe

Comisar șef de penitenciare Răzvan Constantin COTOFANĂ
Director
Direcția Siguranța Deținerii și Regim Penitenciar

Comisar șef de penitenciare Pompilia Elena MĂNOIU
Director
Direcția Reintegrare Socială

Avizat,
Comisar șef de penitenciare Cătălin Florin NIȚĂ
Director
Direcția Juridic